

ธงชาติใหม่เวเนซุเอลา...กับเบื้องหลังทางการเมือง

เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2549 ประธานาธิบดี Hugo Chavez ของเวเนซุเอลา ได้ออกมาปรากฏตัวต่อหน้าสาธารณชน เนื่องในวันธงชาติ (Flag Day) พร้อมกับธงชาติสีใหม่ที่ไม่เหมือนเดิม โดยมีการเพิ่มดาวอีกหนึ่งดวง เป็นดวงที่ 8 และเปลี่ยนทิศทางการวิ่งของม้าในตราประจำชาติจากเดิมที่วิ่งไปทางขวาเปลี่ยนเป็นวิ่งไปทางซ้าย ซึ่งได้สร้างความประหลาดใจให้กับประชาชนทั่วประเทศ ขณะเดียวกันได้มีประชาชนราว 1 พันคน ออกมาชุมนุมในกรุงการากัส เมืองหลวงของเวเนซุเอลา เพื่อเรียกร้องให้กลับไปใช้ธงชาติเดิม และแสดงจุดยืนที่ไม่เห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงธงชาติดังกล่าว โดยระบุว่าธงชาติใหม่ที่มีดาว 8 ดวง เป็นธงของระบบคอมมิวนิสต์ สำหรับให้นาย Chavez¹ ใช้เท่านั้น ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงธงชาติดังกล่าวเป็นไปอย่างเร่งด่วน โดยนาย Chavez ได้นำเรื่องเสนอเข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2549 และประกาศใช้อย่างเป็นทางการในวันที่ 12 มีนาคม 2549 โดยไม่มีการลงประชามติหรือรับฟังข้อคิดเห็นจากประชาชนแต่อย่างใด

ธงชาติเดิม (ประกาศใช้เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2497)

ธงชาติใหม่ (ประกาศใช้เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2549)

➤ ความเป็นมา...ธงชาติเวเนซุเอลา

เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2349 เป็นวันที่เวเนซุเอลามีธงประจำชาติเป็นครั้งแรก โดยนาย Francisco de Miranda ซึ่งเป็นหนึ่งในนักรบที่ต่อสู้เพื่อเรียกร้องเอกราชจากสเปน² ได้สร้างธงชาติเวเนซุเอลาภายใต้แนวความคิดแถบสี 3 แถบ (Tricolor)³ เพื่อเป็นสัญลักษณ์สื่อถึงความพยายามที่จะแยกตนเองออกเป็นอิสระจากการเป็นอาณานิคมของสเปน จนกระทั่งเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2354 เวเนซุเอลาสามารถแยกตัวจากสเปนอย่างเป็นทางการ (ได้รับการรับรองจากนานาชาติเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2364) และได้ใช้สัญลักษณ์แถบสี 3 แถบในธงชาติ โดยได้รับการรับรองจาก National

¹ นาย Chavez มีแนวคิดในการบริหารประเทศและการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม โดยเชื่อว่าเศรษฐกิจแบบเสรีเป็นต้นตอของปัญหาความยากจนของประเทศในแถบลาตินอเมริกา โดยคนรวยอย่างชาวอเมริกันจะยิ่งรวยมากขึ้น ขณะที่ชาวลาตินอเมริกันซึ่งยากจนอยู่แล้วก็ยิ่งยากจนมากขึ้น ทำให้ช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจนขยายกว้างขึ้น

² เวเนซุเอลาเคยเป็นอาณานิคมของสเปนนานเกือบ 300 ปี ระหว่างปี 2071-2354

³ ประกอบด้วย แถบสีเหลือง (บนสุด) หมายถึง ความมั่งคั่งร่ำรวยของเวเนซุเอลา แถบสีน้ำเงิน (ตรงกลาง) หมายถึง มหาสมุทรแอตแลนติกที่แบ่งแยกเวเนซุเอลาออกจากสเปน และแถบสีแดง (ล่างสุด) หมายถึง เลือดและความกล้าหาญของชาวเวเนซุเอลา โดยแถบสีทั้ง 3 แถบมีขนาดเท่ากัน เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำคัญที่เท่าเทียมกัน

Congress ของเวเนซุเอลา ให้เป็นธงประจำชาติเวเนซุเอลาจนถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา รายละเอียดในธงชาติเวเนซุเอลามีการเปลี่ยนแปลงหลายครั้ง ที่สำคัญ คือ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2402 ได้มีการนำดาว 7 ดวง มาใส่ไว้ในธงชาติเพื่อเป็นการให้เกียรติแก่จังหวัด 7 จังหวัด ของเวเนซุเอลา ได้แก่ จังหวัด Barcelona, Barinas, Caracas, Cumana, Margarita, Merida และ Trujillo ที่ร่วมกันต่อสู้เพื่อเรียกร้องเอกราชจากสเปน อย่างไรก็ตาม ตำแหน่ง รูปแบบ และจำนวนของดวงดาวได้มีการเปลี่ยนแปลงหลายครั้ง โดยเมื่อเดือนมิถุนายน 2402 ได้มีการเพิ่มดาวเป็น 20 ดวง เพื่อแสดงถึงรัฐ 20 รัฐ ของเวเนซุเอลา แต่ในเดือนกรกฎาคม 2406 จำนวนดาวถูกลดลงเหลือ 7 ดวงเช่นเดิม นอกจากนี้ เมื่อปี 2440 ได้มีการใส่ตราประจำชาติ หรือเรียกว่า “State Arms” (ปัจจุบันเรียกว่า Coat of Arms) ที่บริเวณมุมซ้าย ด้านบนของธงชาติเป็นครั้งแรก

➤ ธงชาติใหม่...ความหมายใหม่

ล่าสุด เมื่อถึงวันที่ 12 มีนาคม 2549 ประธานาธิบดี Hugo Chavez ได้ประกาศเปลี่ยนธงชาติเวเนซุเอลาอีกครั้ง โดยได้เพิ่มจำนวนดาวอีก 1 ดวง และเปลี่ยนแปลงรายละเอียดใน Coat of Arms แต่ยังคงแถบสีทั้ง 3 แถบไว้แบบเดิม โดยให้เหตุผลของการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

- **ดาวดวงที่ 8** ดาวดวงที่ 8 ที่ถูกเพิ่มเข้ามา นั้น เพื่อเป็นการให้เกียรติแก่จังหวัด Guayana⁴ ที่ได้ร่วมกับอีก 7 จังหวัด ที่ได้ต่อสู้เพื่อเรียกร้องเอกราชจากสเปนจนสำเร็จ โดยนาย Chavez ได้เรียกดาวทั้ง 8 ดวงนี้ ว่า “Bolívar Star” เพื่อเป็นการให้เกียรติแก่นาย Simon Bolívar ผู้นำในการเรียกร้องเอกราชจากสเปน อย่างไรก็ตาม ลักษณะและตำแหน่งของดาวยังคงเหมือนเดิม

- **ทิศทางการวิ่งของม้า** ม้าเป็นสัญลักษณ์หนึ่งในตราประจำชาติ Coat of Arms ของเวเนซุเอลา เดิมม้าจะมีทิศทางการวิ่งไปทางขวา แต่ของใหม่ม้าจะมีทิศทางการวิ่งไปทางซ้ายแทน โดยประธานาธิบดี Chavez ต้องการสื่อความหมายว่าขณะนี้ม้า (หมายถึงเวเนซุเอลา) ได้ถูกปลดปล่อยจากโลกเสรีนิยมแล้ว อย่างไรก็ตาม Coat of Arms ยังคงอยู่ในตำแหน่งเดิม

ทั้งนี้ รัฐบาลเวเนซุเอลาได้ยึดเวลาในการดำเนินการเปลี่ยนธงชาติและสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับธงชาติ อาทิ การเปลี่ยนธงชาติบนหนังสือเดินทาง ธนบัตร เหรียญกษาปณ์ และสถานที่ราชการทั่วประเทศ ออกไปอีก 5 ปี เพื่อลดภาระการต่อต้านของประชาชน และลดงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลหากต้องเร่งเปลี่ยนภายในปี 2549 นี้

➤ เหตุผลเบื้องหลังการเปลี่ยนธงชาติ

นักวิเคราะห์หลายรายเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงธงชาติในครั้งนี้มีเหตุผลทางการเมืองอยู่เบื้องหลัง เนื่องจากพื้นที่ของจังหวัด Guayana ซึ่งปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งของประเทศกายอานา กำลังเป็นข้อพิพาทระหว่างเวเนซุเอลาและกายอานา โดยทั้ง 2 ประเทศ ต่างอ้างสิทธิเหนือพื้นที่ดังกล่าว โดยเวเนซุเอลาอ้างสิทธิตามประวัติศาสตร์ที่สเปนระบุว่าพื้นที่ของประเทศโคลอมเบีย (ก่อนที่จะแยกเป็นประเทศโคลอมเบีย ปานามา เอกวาดอร์ และเวเนซุเอลา) ซึ่งครอบคลุมไปถึงฝั่ง

⁴ นานาชาติให้การรับรองว่าจังหวัด Guayana เป็นของประเทศกายอานา แต่เวเนซุเอลาไม่ให้การรับรอง ทั้งนี้ จังหวัด Guayana ตั้งอยู่บริเวณชายแดนประเทศกายอานาติดกับเวเนซุเอลา

ตะวันตกของแม่น้ำ Essequibo River โดยกินพื้นที่ถึง 2 ใน 3 ของประเทศกายอานา (จังหวัด Guayana ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำดังกล่าว) ซึ่งในบริเวณนั้นอุดมไปด้วยแร่ธาตุต่าง ๆ มากมาย อาทิ ทองคำ ทองแดง และสังกะสี รวมทั้งทรัพยากรป่าไม้

โดยนักวิเคราะห์มองว่านาย Chavez ต้องการผนวกพื้นที่แห่งนี้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของเวเนซุเอลา ดังนั้น จึงได้เพิ่มดาวดวงที่ 8 ซึ่งหมายถึง จังหวัด Guayana เข้าไปในธงชาติ เพื่อแสดงความสำคัญของจังหวัด Guayana ต่อเวเนซุเอลา ขณะที่การหันทิศทางการวิ่งของม้าบนตราประจำชาติไปทางซ้าย เพื่อแสดงถึงทิศทางการบริหารประเทศที่จะไปในแนวซ้ายจัด (Leftist Policy) เพื่อต้องการต่อยุ่แนวคิดดังกล่าวให้สหรัฐฯ ซึ่งมีแนวคิดแบบเสรีนิยมได้รับรู้

ส่วนเศรษฐกิจต่างประเทศ ฝ่ายวิชาการ
มีนาคม 2549